

Stručno vijeće učitelja DGP

**Našice, 20. rujna 2012.
godine**

**Nositelj teme: Lea Liović,
pedagoginja**

***Dimenzije znanja – ključ planiranja
rada i vrjednovanja postignuća***

Buda:

- Čovjek bi morao najprije sebe usmjeriti u pravcu kojim bi trebao krenuti.

Tek tada može poučavati druge.

ŠTO JE ZNANJE I ČEMU ONO SLUŽI?

- **έπιστημη**, grčki
“znanje”, “nauka”
- Za postizanje
praktičnih ciljeva
- Za oblikovanje obraza
- Za ostvarivanje
dobiti
- Za postizanje sreće

- Znanje kao vrijednost
- Obrazovanje kao djelatnost
- Učenje kao proces

**TEMELJNI SU
POKRETAČI
RAZVOJA U
DRUŠTVU !**

knowledge

Društvo znanja

- Temeljna proizvodna snaga u društvu
te glavni uvjet uspješnosti

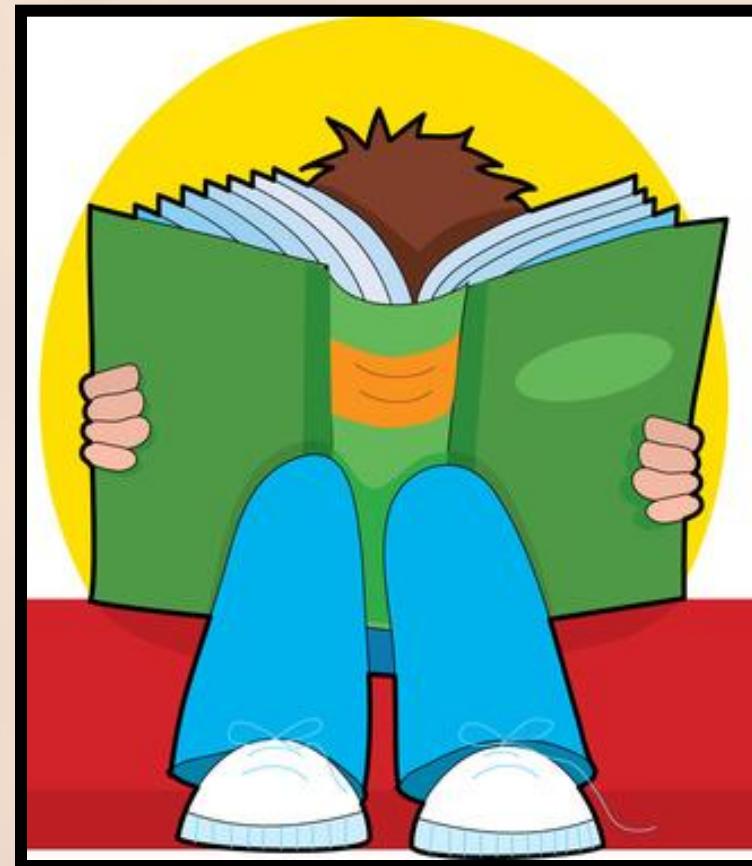
Školstvo kao temeljna investicijska vrijednost u koju treba ulagati!!

Zašto ova tema??

- Ključna u razvojnoj ulozi škole
- Škola, unatoč brojnim kvalitativnim pokušajima, ne uspijeva ispuniti jednu od svojih glavnih uloga, a to je omogućiti **potpun rast svojih učenika**

ZAŠTO??

- Danas nisu u školi najuspješniji najpametniji učenici već oni s najboljom materijalnom logistikom, čiji im roditelji brojnim instrukcijama i dodatno plaćenom podukom izvan škole osiguravaju osobe koje će im pomoći u izvanškolskom prerađivanju i prorađivanju znanja

Što možemo učiniti?

- Razumjeti što su dimenzije znanja
- Tražiti da se one uobzire prilikom planiranja gradiva, a poglavito pritom njegovog ocijenjivanja

Koje su dimenziјe znanja?

- Činjenična znanja su sveprisutna i jedino prisutna u školskoj praksi.
- Konceptualna znanja - pretpostavlja se da ih učenici nemaju razvijena
- Proceduralna znanja
- Metakognitivna znanja

DIMENZIJE ZNANJA

1. Činjenično znanje

ODNOSI SE NA:

- POZNAVANJE I REPRODUKCIJU ČINJENICA, KLJUČNIH POJMova, IDEJA, PRINCIPA
- NAČINA KAKO SU TI POJMOVI ORGANIZIRANI, TE KAKO SU POVEZANE GLAVNE IDEJE, KOLIKO POMAZU U IZVOĐENJU LOGICKOG ZAKLJUČKA, KAKO UTJECU NA UOČAVANJE UZROKA I POSLJEDICA,

...činjenično znanje...

- RAZLIKOVANJE BITNIH OD MANJEBITNIH ILI NEBITNIH DIJELOVA TEKSTA
- PRIMJENU U NOVIM SITUACIJAMA UCENJA I RJEŠAVANJU SVAKODNEVNIH PROBLEMA
- USPOREDBU, PRONALAŽENJE SLIČNOSTI I PROCJENU VALJANOSTI IDEJA
- PRIMJENU U STVARANJU NOVIH I REKOMBINIRANIH

Konceptualno znanje- poznavanje strukture

- **ŠTA SU TO KONCEPTI?**
- To su uopćene predodžbe, strukture koje služe organizaciji i reorganizaciji vizualizaciji te otkrivanju smisla (kognitivne ili umne mape) - pojmovno povezivanje Pomažu pri otkrivanju cjelovitog i sažetog prikaza građe!

Proceduralno znanje

- ŠTO JE TO **PROCEDURA**?
- To je poznavanje koraka, postupnosti, algoritma, redoslijeda te niza sekvenci
- OVA SUZNANJA POSEBNO VAŽNA U PODRUČJU MATEMATIKE I INFORMATIKE, GDJE SE ČAK KORISTI TERMIN PROCEDURALNA PARADIGMA.

...proceduralno znanje..

- **Ključno-** opisuje slijed akcija, načine promjene stanja radne okoline
- Znanje o tome kako se rješavaju problemi: opis metoda i postupaka za rješavanje metoda

Megakognitivna znanja

- Znanja o vlastitom mentalnom funkcioniranju
- Samopromatranje
- Uvid u vlastito znanje- što dobro znam, što još trebam učiniti da bih znao bolje..
- Poticati učenike da **razmišljaju** o svom znanju, da znaju **verbalizirati** što dobro znaju, zašto misle da to dobro znaju
- Da **kažu što ne znaju**, u što nisu sigurni...

Važno je...

- Sve ove **dimenzije znanja** nužno je ukomponirati u planove rada pojedinih nastavnih predmeta te u pripremu za svaki nastavni sat

Dimenzije znanja

- One usmjeravaju učitelja i učenika traženju smisla, sažimanju, strukturiranju i restrukturiranju, gledanju iz drugog kuta, povezivanju, transferiranju, svih činjeničnih znanja kojima su pretrpani naši programi i udžbenici

Škola mora postati mjesto učenja

- Dimenzije znanja su u funkciji vršenja odabira onoga što je najbitnije u programu
- Daju autonomiju učitelju

Učenici time dobivaju..

- Konceptualni uvid u svoje znanje

JER IH SE POTIČE NA PROMIŠLJANJE O
SVOM RADU, UČENJU, ZNANJU...

Uvažavanje razvojnih mogućnosti
svakog pojedinog učenika

Pretpostavlja: usklađivanje
gradiva sa razvojnim
mogućnostima svakog
učenika!!

*Dimenzije znanja su
integrirane i u
kriterije ocjenjivanja*

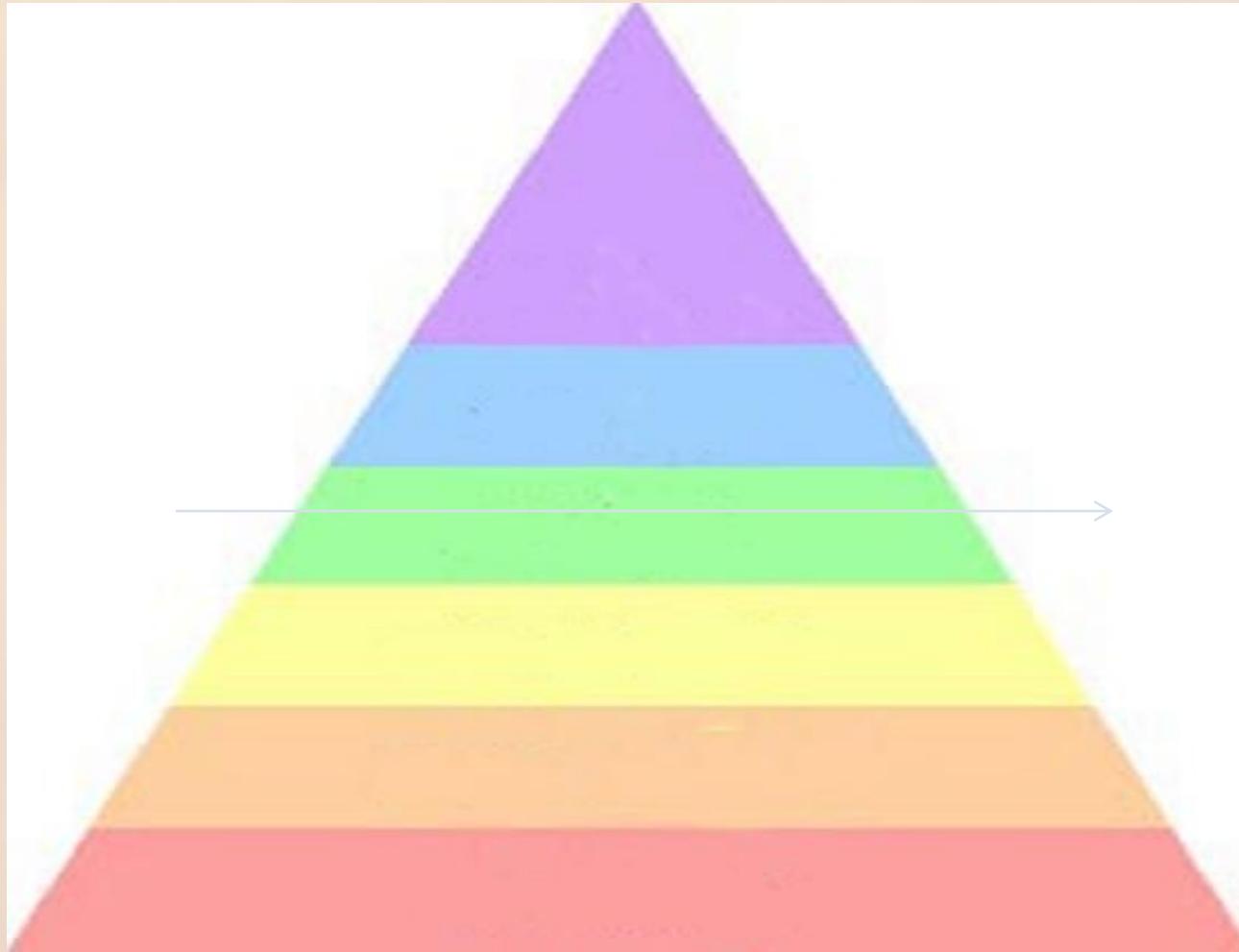
Obrazovni ishodi moraju odgovarati jednoj kategoriji znanja

- **Činjenično** (obuhvaća osnovne elemente, poznavanje terminologije unutar predmeta)
- **Konceptualno** (obuhvaća poznavanje kategorija i klasifikacija, principa i generalizacija, teorija, modela, struktura...)
- **Proceduralno** (znanje procedure – kako nešto učiniti, znanje vještina i algoritama...)

Obrazovni ishodi moraju odgovarati jednoj od šest kategorija kognitivnih proces

- **Pamćenje** – nabrala, ponavlja
- **Razumijevanje** – može objasniti
- **Primjenjivanje (koristiti se naučenim)** – računa, rješava probleme
- **Analiziranje (razumjeti zašto)** - razvrstava, izvodi, pretpostavke
- **Sintetiziranje (procijeniti)** – kreira, oblikuje
- **Procjenjivanje (reorganizovati u nove oblike)** – vrednuje

6 nivoa Bloomove taksonomije

V
I
Š
I

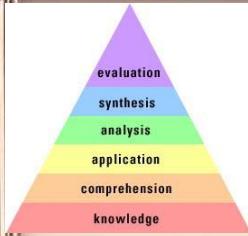
N
I
Ž
I

POJEDNOSTAVLJENO:

Učim zato **da uočim
princip i riješim
problem.**

Učim zato **da naučim
zadano gradivo i
odgovorim na pitanje.**

NIŽE KOGNITIVNE SPOSOBNOSTI

PROBLEM

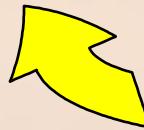
Učenje zadanog **gradiva**

START

GRADIVO

Zadano mu je
što treba
naučiti.

Dobije već postavljen problem
na kojem treba pokazati kako
bi primijenio naučeno.

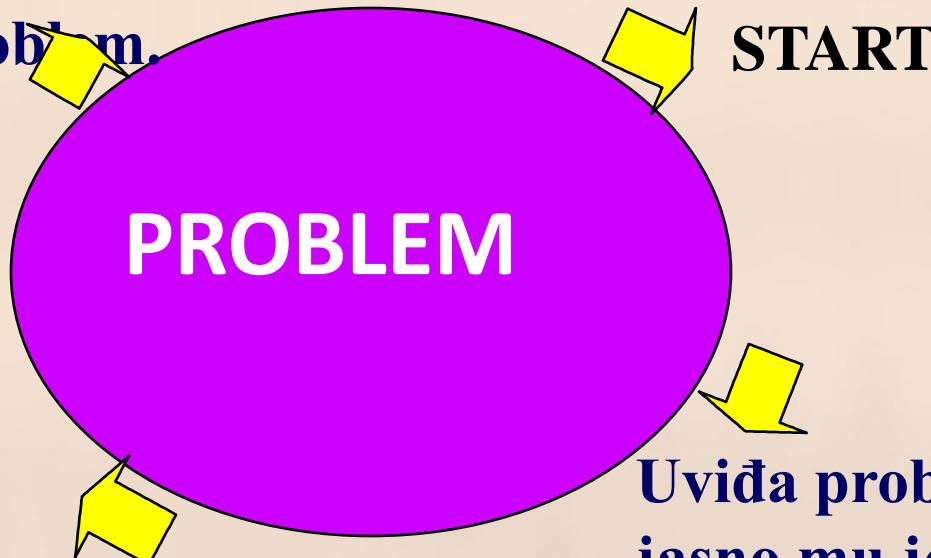
Nauči što mu je zadano.

VIŠE KOGNITIVNE SPOSOBNOSTI

Učenje na problemima

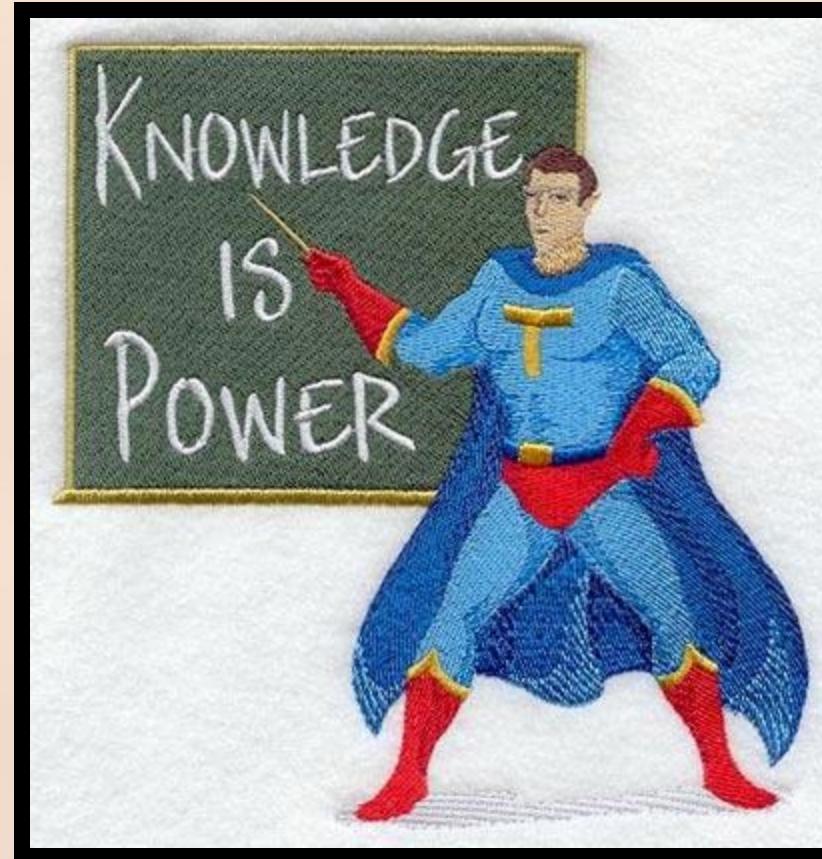
Primjeni naučeno i
riješi problem.

Nauči što mu je
potrebno.

Uviđa problem i
jasno mu je što treba
naučiti da bi ga
riješio.

I za kraj.....

Literatura:

- Vlasta Vizek Vidović, Vlasta Vlahović - Stetić, Majda Rijavec i Dubravka Miljković: Psihologija obrazovanja, IEP, Zagreb, 2003.
- Vlado Andrilović, Mira Čudina - Obradović: Psihologija učenja i nastave, ŠK, Zagreb, 1996.
- William Glasser : Kvalitetna škola, Educa, Zagreb, 1994.

**Rad u
radionicama**

Dimenzije znanja

Klasifikacija znanja i kognitivnih procesa (revidirana Bloomova taksonomija)

Dimenzijs znanja	Dimenzijs kognitivnih procesa					
	1. Prisjećanje i pamćenje	2. razumijevanje	3. primjena	4. analiziranje	5. evaluiranje	6. kreiranje
Činjenično znanje						
Konceptualn o znanje						
Proceduraln o znanje						

Kako vrednovati navedena postignuća?

- Ovdje su navedeni i kriteriji ocjenjivanja!
- Probajte u rešetku uvrstiti ocjenu za pojedinu vrstu znanja i nivo postignuća.
- Sadržaj razvojnog programa: tematski planovi po razredima i predmetima napravljeni temeljem dimenzija i razina znanja

Dvije dimenzije ocjene

- **ŠIRINA** -
dimenzije
znanja
- **DUBINA** -
taksonomije

Rad u skupinama

- Rad u 3 skupine
- Uzeti po jednu pripravu sa škole otvorenih vrata i analizirati dimenzije znanja kako ste ih iskazali!!

